

Phát nguyện xuất gia và rào cản cần vượt qua

ISSN: 2734-9195 08:25 06/12/2025

Xuất gia thì không khó nhưng duy trì và sống đúng nghĩa, xứng đáng với lý tưởng xuất gia là việc chẳng hề giản đơn. Tuy khó nhưng không có nghĩa không làm được.

Hỏi: Con năm nay 25 tuổi, là phật tử, quy y Tam bảo và học Phật đã lâu, dù chưa thâm hiểu giáo lý nhưng rất mến mộ và kính ngưỡng Phật pháp. Con có nguyện vọng xuất gia nhưng gặp một số chướng ngại: Gia đình nói là tuổi con không có căn tu nên dẫu có đi tu cũng không thành. Bạn bè thì bảo rằng đi tu là chạy trốn cuộc đời, thiếu can đảm đối mặt với cuộc sống. Bà con thì cho rằng đi tu là bất hiếu đối với cha mẹ, có lỗi với giòng tộc.

Một vài bạn đạo thì lo ngại vì tuổi đời khá lớn nhiệm đời nhiều sẽ khó tu. Con suy nghĩ, cân nhắc và phân vân về những lời ấy thật nhiều. Vậy con có thể xuất gia được không?

Đáp: Xuất gia là một hạnh nguyện cao cả, không dễ mấy ai phát khởi được tâm niệm ấy trong lòng và càng hiếm hoi khi thực hiện trọn vẹn hoài bão ấy trong cuộc đời. Trừ những vị xuất gia khi còn ấu niên, có thể nói những vị này chưa có lý tưởng mà chỉ có thiện căn, còn lại những người khác muốn xuất gia tu tập thành công phải có lý tưởng rõ ràng, mục tiêu cụ thể, phương pháp chính xác và tất nhiên phải có thiện căn sâu dày.

Khi phát khởi ý niệm **xuất gia**, trước hết phải mang tâm nguyện “thượng cầu hạ hóa”, phải có một nhận thức sâu sắc về cuộc đời, về thân phận con người. Con người sinh ra trên cuộc đời bất luận là ai, sang hèn, đẹp xấu, khỏe mạnh hay ốm đau, hạnh phúc hay bất hạnh... đều không thể vượt thoát những nỗi khổ lớn sinh, già, bệnh và chết.

Cuộc đời, dầu được nguy trang bằng bất cứ mỹ từ nào, thực chất cũng là một vòng xoáy của đấu tranh nhằm tự tồn, dù chiến thắng hay thất bại thì chung cuộc của trận chiến này, kết thúc một cuộc đời vẫn là con số không. Vì thế, muốn vượt lên thân phận, giải thoát mọi khổ đau, đồng thời đem kinh nghiệm ấy giúp mọi người được bình an, thoát khổ là lý tưởng của người xuất gia.

Khi đã có lý tưởng, thì việc hoàn thiện tự thân là mục tiêu mà người xuất gia hướng đến. Sau cùng, nương tựa một minh sư để nắm vững lý luận cũng như kỹ thuật, phương pháp tu dưỡng, rèn luyện thân tâm để đạt đến giác ngộ.

Xuất gia là một quyết định hệ trọng, vì thế nên có thật nhiều ưu tư, trăn trở và nhất là những ý kiến ngược chiều để cho tự thân chính chắn hơn trước khi đi đến quyết định tối hậu. Bàn về căn tu của một người tức duyên lành của người ấy đối với Phật pháp là do sự kết duyên với Tam bảo nhiều đời. Điều này tuyệt nhiên không liên hệ gì với tuổi tác của người ấy. Dựa vào tuổi để xác định căn tu của một người là chuyện hoàn toàn sai lầm. Thiện căn ở tại lòng ta. Đi tu thành hay không thành do nhiều nguyên nhân, song tuyệt nhiên không có nguyên nhân nào xuất phát từ tuổi tác cả.

Nếu cho rằng đi tu là chạy trốn cuộc đời, thiếu can đảm đối mặt với cuộc sống lại là một sai lầm lớn. Vì không một ai tồn tại ngoài cuộc đời cả, vậy thì muốn trốn chạy cuộc đời chỉ còn cách lên thiên đàng hay xuống địa ngục mà thôi. Người tu không tham gia vào nhịp sống tất bật của cuộc mưu sinh nhưng thừa can đảm đối mặt với cuộc sống. Ngay cả sự sống chết, một vấn đề cực kỳ hệ trọng của con người đối với người tu chỉ là một thoáng vô thường, vì mạng người trong hơi thở. Chính những người cố đi tìm trong vô vọng một điểm tựa vật chất cho sự bất an của kiếp người mới thực sự là người thiếu can đảm đối diện với cuộc sống, chạy trốn lẽ thật của cuộc đời.

Về vấn đề **hiếu thảo với cha mẹ** thì tuy người tu có phần hạn chế trong việc hiếu dưỡng, chăm sóc và hầu hạ. Nhưng để tận hiếu thì việc chỉ đáp ứng về nhu cầu vật chất thôi chưa đủ, bởi nó chỉ giải quyết được vấn đề ngay trước mắt. Nếu một người tu tập thành công thì danh thơm đức hạnh của người ấy sẽ rạng danh cha mẹ. Mặt khác, chính đời sống đạo đức và thâm tình khuyên nhủ của người con đã tác động làm chuyển hóa cha mẹ bỏ ác làm lành, hỷ xả, vị tha... Đây chính là sự báo hiếu sâu xa, giúp cha mẹ thoát khỏi sự đọa lạc mà chỉ có những người xuất gia mới làm được. Đối với giòng tộc, có một thành viên biết xả thân sống vì hạnh phúc và an vui của mọi người quả là một niềm tự hào, một vinh dự cho giòng tộc.

Đối với một người mới **xuất gia** ở độ tuổi 25 cũng khá lớn nhưng không quá trễ. Xuất gia ở độ tuổi này có lợi thế về kinh nghiệm sống, nhận thức chân xác và lập trường khá vững vàng. Song phải phấn đấu thật nhiều vì tuổi càng lớn việc học càng khó khăn và nhất là phải chuyển hóa nhiều thói quen đã huân tập từ trước. Tuy nhiên, nếu nỗ lực và thành tâm thì sẽ dễ dàng hòa nhập vào hàng ngũ những người xuất gia.

Xuất gia thì không khó nhưng duy trì và sống đúng nghĩa, xứng đáng với lý tưởng xuất gia là việc chẳng hề giản đơn. Tuy khó nhưng không có nghĩa không làm được. Vì thế, xét đến mục đích chung cùng thì được xuất gia quả là một duyên lành lớn. Vậy trước khi duyên lành đến, trước mắt phật tử hãy sống và thực hành đầy đủ bốn phận của mình.

Trích trong: **Phật Pháp Bách Vấn**, biên soạn: **Hiền Ngu - Quảng Tánh**